

Голові разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 20.051.218 Карпатського
національного університету імені Василя
Стефаника

доктору наук з державного управління, доценту,
професору кафедри терапії, реабілітації і
морфології Карпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Стовбану Миколі Петровичу

ВІДГУК

офіційного опонента

доктора економічних наук, доцента кафедри державного управління
Українського Католицького університету

Пелехатого Андрія Олеговича

на дисертаційну роботу **Івасютина Ігоря Михайловича**

на тему: **«Інформаційно-комунікативне забезпечення розвитку
територіальної громади»**, подану до захисту в разову спеціалізовану вчену
раду Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертації, зв'язок з науковими програмами, темами

Проблематика інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальної громади набуває особливої актуальності в сучасних умовах трансформації системи публічного управління, децентралізації, цифровізації суспільних процесів, посилення безпекових викликів та необхідності формування нової моделі взаємодії між органами місцевого самоврядування і громадянами. Інформаційно-комунікативне забезпечення сьогодні виступає не лише допоміжним елементом управлінської діяльності, а й стратегічним інструментом підвищення інституційної спроможності територіальних громад, забезпечення прозорості діяльності органів влади, розвитку електронного врядування, активізації громадської участі та формування стійких механізмів прийняття управлінських рішень. У сучасних умовах саме якість організації інформаційних потоків, доступність цифрових сервісів та ефективність комунікативної взаємодії дедалі більше визначають рівень

конкурентоспроможності громад і їх здатність до адаптації в умовах кризових змін.

У процесі розвитку місцевого самоврядування дедалі більшого значення набуває здатність територіальних громад ефективно управляти інформаційними ресурсами та забезпечувати відкриту взаємодію із громадськістю. Формування сучасної інформаційно-комунікативної системи має базуватися не лише на впровадженні цифрових технологій, а й на створенні організаційних умов для ефективного використання інформації у процесі прийняття управлінських рішень. Саме тому особливого значення набуває розроблення науково обґрунтованих механізмів удосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад.

Додаткової актуальності дослідження набуває в сучасних умовах воєнних викликів, коли територіальні громади повинні забезпечувати безперервність управління, оперативне інформування населення, координацію взаємодії з державними органами та міжнародними партнерами, а також ефективно використовувати цифрові інструменти для організації життєдіяльності громади. За таких умов інформаційно-комунікативне забезпечення стає одним із ключових чинників стійкості місцевого врядування та ефективності реалізації управлінських рішень.

Дисертаційна робота виконана відповідно до науково-дослідної тематики Карпатського національного університету імені Василя Стефаника в межах науково-дослідної роботи за темою: «Теоретико-методологічні та прикладні засади розроблення і функціонування інноваційних механізмів публічного управління та адміністрування» (номер державної реєстрації 0120U100494), у межах якої внесок здобувача полягає в обґрунтуванні та розробленні пропозицій щодо удосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад на основі інтеграції сучасних цифрових інструментів, механізмів електронного врядування та організаційних рішень, спрямованих на підвищення результативності діяльності органів місцевого самоврядування в умовах цифрової трансформації та безпекової нестабільності. Така спрямованість дослідження повною мірою відповідає пріоритетним

напрямам розвитку науки у сфері публічного управління та адміністрування й узгоджується із сучасними викликами модернізації системи місцевого врядування в Україні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційної роботи забезпечується логічною побудовою дослідження, коректним використанням сучасного методологічного інструментарію та достатньою інформаційною базою. Автором послідовно поєднано теоретичний аналіз із дослідженням практики функціонування територіальних громад, що дозволило сформулювати переконливі висновки та обґрунтувати запропоновані напрями удосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення.

Поставлена в дисертації мета, що полягає у розробці науково обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальної громади, сформульована послідовно та реалізована відповідно до логіки побудови дослідження. Визначені автором завдання повною мірою корелюють зі структурою роботи, відображені у змісті окремих розділів та забезпечують комплексне розкриття предмета дослідження через поєднання теоретичних, аналітичних і прикладних аспектів досліджуваної проблематики.

У першому розділі дисертаційної роботи автором досліджено теоретико-методологічні засади формування інформаційно-комунікативного забезпечення органів місцевого самоврядування та територіальної громади. Узагальнено наукові підходи до трактування сутності інформаційно-комунікативного забезпечення, систематизовано його функції, принципи, механізми та інструменти реалізації у системі публічного управління. Окрему увагу приділено нормативно-правовому забезпеченню інформаційної взаємодії органів місцевого самоврядування з громадою, визначенню ролі цифрових технологій та електронного врядування у формуванні сучасної моделі місцевого управління. Автор аргументовано доводить, що інформаційно-

комунікативне забезпечення виступає стратегічним ресурсом розвитку територіальної громади та визначає її інституційну стійкість, адаптивність і спроможність реагувати на сучасні виклики.

У другому розділі дисертації здійснено комплексний аналіз сучасного стану інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад. На основі використання організаційного, статистичного, порівняльного та SWOT-аналізу автором оцінено рівень розвитку інформаційно-комунікативної інфраструктури, цифрової зрілості громад, ефективності функціонування інформаційних ресурсів та організаційної спроможності органів місцевого самоврядування. Особливу увагу приділено оцінці соціально-економічної результативності використання цифрових інструментів управління, визначенню інституційних і технологічних обмежень, а також аналізу впливу безпекових факторів та цифрових викликів на розвиток територіальних громад. Отримані результати мають належний рівень аргументованості та формують переконливу емпіричну основу для подальших узагальнень і практичних рекомендацій.

У третьому розділі дисертаційної роботи автором запропоновано напрями удосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальної громади з урахуванням сучасних тенденцій цифрової трансформації, розвитку електронного врядування та необхідності підвищення безпекової стійкості управлінських процесів. Сформульовано комплекс практичних рекомендацій щодо модернізації інформаційно-комунікативної інфраструктури, розвитку цифрових платформ взаємодії, удосконалення систем електронного документообігу, посилення кіберзахисту та оптимізації техніко-технологічного забезпечення управління територіальною громадою. Запропоновані рішення характеризуються системністю, ґрунтуються на результатах проведеного аналізу та мають практичну орієнтацію щодо підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування.

Проведене дослідження характеризується цілісністю, внутрішньою логікою побудови та належним рівнем наукової аргументації. Сформульовані висновки є послідовними, випливають із результатів проведеного аналізу та

підтверджують досягнення поставленої мети і виконання визначених завдань дисертаційної роботи.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів, повнота їх викладу в опублікованих працях

Проведене дисертаційне дослідження характеризується достатнім рівнем наукової новизни та достовірності отриманих результатів. Використані автором підходи до аналізу інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад відповідають сучасному рівню розвитку науки публічного управління та забезпечують комплексне розкриття предмета дослідження. Наукові положення підтверджуються результатами аналізу нормативно-правової бази, статистичних матеріалів, практики діяльності органів місцевого самоврядування та апробацією результатів дослідження.

Представлені у дисертації положення наукової новизни є достатньо обґрунтованими та відображають особистий внесок автора у розвиток теоретико-методичних і прикладних засад інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад. Найбільш вагомими результатами дослідження є удосконалення підходів до формування інтегрованого механізму інформаційно-комунікативного забезпечення, розвитку методичного інструментарію оцінювання його результативності та обґрунтування практичних напрямів модернізації інформаційної інфраструктури органів місцевого самоврядування. Водночас подальшого розвитку набули підходи до трактування мети і завдань інформаційно-комунікативного забезпечення, формування інтегрованої інформаційної інфраструктури громади та оцінювання ефективності її функціонування в умовах сучасних управлінських і технологічних трансформацій.

Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях підтверджується тим, що результати дисертаційного дослідження відображено у 10 наукових працях, серед яких 6 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б», а також 4 публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дослідження на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних

заходах. Опубліковані праці відповідають тематиці дисертаційної роботи, послідовно розкривають її зміст, відображають основні положення, що виносяться на захист, а також демонструють наукову новизну та практичну спрямованість отриманих результатів.

Доцільно відзначити, що апробація результатів дослідження на науково-практичних конференціях свідчить про системний характер наукової діяльності здобувача та послідовність формування авторської наукової позиції протягом підготовки дисертації. Зміст анотації узгоджується з основними положеннями дисертаційної роботи, відображає її структуру, логіку побудови, поставлену мету та отримані результати. Сукупність опублікованих праць у цілому забезпечує достатній рівень репрезентації основних результатів дослідження та підтверджує повноту викладу положень, які подано до захисту.

Практичне значення і впровадження одержаних результатів дослідження

Результати дисертаційного дослідження Івасютина Ігора Михайловича мають виражений прикладний характер і були використані у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інституцій регіонального розвитку та в освітньому процесі, що підтверджується відповідними довідками про впровадження. Практична цінність одержаних результатів полягає у можливості застосування запропонованих автором теоретичних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій для удосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад, підвищення прозорості управлінських процесів, розвитку цифрових сервісів, електронного документообігу, відкритих каналів комунікації та посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування.

Зокрема, результати дослідження використано у діяльності Департаменту економічної політики Львівської обласної військової адміністрації (довідка № 1-15/346 від 21.08.2025 р.) у частині аргументування посилення ролі органів місцевого самоврядування в інформаційно-комунікативному забезпеченні розвитку територіальної громади.

Окремі положення дисертаційної роботи впроваджено у діяльності Тернопільської обласної військової адміністрації (довідка № 02-8992/10 від 28.08.2025 р.) у частині обґрунтування ролі інформаційно-комунікативного забезпечення системи управління територіальною громадою як ключового чинника підвищення якості місцевого самоврядування та ефективності взаємодії між владою і населенням.

Практичне застосування результатів дослідження підтверджується також їх використанням у діяльності Івано-Франківського регіонального відділення "Асоціація міст України" (довідка № 304/2025 від 19.11.2025 р.) у частині вдосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування під час здійснення консультативної, методичної та координаційної підтримки територіальних громад регіону, підготовки аналітичних матеріалів і рекомендацій для органів місцевого самоврядування – членів Асоціації.

Окремі напрацювання дисертаційного дослідження впроваджено у діяльності Обертинської селищної ради (довідка № 253/09-10/3 від 20.11.2025 р.) у частині аналізу та вдосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення управління територіальною громадою, розвитку відкритих каналів двосторонньої комунікації з мешканцями, підвищення доступності й прозорості публічної інформації, упорядкування інформаційних потоків, упровадження інтегрованих інформаційних систем і цифрових інструментів залучення громадян до управлінських процесів.

Результати дисертації використано також у діяльності Департаменту розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Івано-Франківської обласної адміністрації (довідка № 171/02-01 від 06.02.2026 р.) у частині удосконалення техніко-технологічного забезпечення інформаційно-комунікативних процесів, що включає оновлення апаратного й програмного забезпечення, використання хмарних технологій.

Теоретичні результати проведеного дослідження впроваджено в навчальний процес Карпатського національного університету імені Василя

Стефаника (довідка № 03.04-29/03 від 16.01.2026 р.), що підтверджує можливість використання положень дисертації при підготовці здобувачів вищої освіти та фахівців у сфері публічного управління, місцевого самоврядування, цифрової трансформації та інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад.

Наявність зазначених довідок про впровадження підтверджує практичну значущість результатів дисертаційного дослідження, їх прикладну спрямованість та можливість використання у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, асоціативних інституцій територіальних громад і закладів вищої освіти. Це засвідчує, що сформульовані автором рекомендації мають не лише теоретико-методичне, а й реальне управлінське значення для підвищення ефективності інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад.

Оцінка ідентичності анотації та основних положень дисертації

Аналіз змісту анотації та основного тексту дисертаційного дослідження Івасютина Ігора Михайловича засвідчив їх належний рівень відповідності та ідентичності у частині формулювання мети, об'єкта і предмета дослідження, визначених завдань, положень наукової новизни, структури отриманих результатів, висновків до окремих розділів і загальних висновків дисертаційної роботи. Зміст анотації у стислій та логічно послідовній формі відображає основні концептуальні положення дослідження, відтворює логіку наукового пошуку, використаний методичний інструментарій, напрями проведеного аналізу та ключові результати, отримані автором у процесі виконання дисертаційної роботи.

Анотація узагальнює основні ідеї дослідження та забезпечує цілісне уявлення про зміст дисертаційної роботи, не містить положень, висновків чи тверджень, які не були б розкриті або обґрунтовані в основному тексті дисертації, а також не виходить за межі визначеного предмета дослідження. Всі положення, наведені в анотації, отримали відповідне теоретичне, методологічне та прикладне обґрунтування у структурних частинах роботи та узгоджуються із

загальною концепцією дослідження. Особливо варто відзначити, що в анотації послідовно відображено результати щодо обґрунтування механізмів інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальної громади, оцінювання сучасного стану інформаційно-комунікативних систем та розроблення напрямів їх удосконалення в умовах цифрової трансформації та безпекових викликів.

Структура та зміст анотації відповідають змісту основного тексту дисертації, забезпечують належний рівень репрезентації отриманих результатів і дозволяють сформулювати цілісне уявлення про актуальність теми, логіку побудови дослідження, рівень наукової новизни та практичну значущість отриманих результатів. Зміст анотації є узгодженим із науковими положеннями, винесеними на захист, та адекватно відображає завершений характер проведеного наукового дослідження.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

У цілому, позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, водночас доцільно звернути увагу на окремі дискусійні положення та висловити певні зауваження і побажання.

1. Автором здійснено аналіз організаційної структури інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальної громади (с. 85–98). Разом із тим недостатньо уваги приділено дослідженню розподілу функціональної відповідальності між структурними підрозділами органів місцевого самоврядування у сфері інформаційно-комунікативної діяльності, оскільки детальніше визначення функціональних повноважень і механізмів міжпідрозділової координації дозволило б посилити прикладний характер запропонованих рекомендацій.

2. У підрозділі 2.2, присвяченому оцінці соціально-економічної результативності діючих у територіальній громаді інформаційно-комунікативних ресурсів, запропоновано індексний підхід до оцінювання ефективності функціонування відповідної системи. Доцільним було б додатково розширити аналітичний інструментарій шляхом включення оцінки

економічного ефекту від упровадження цифрових сервісів та інформаційно-комунікативних платформ, зокрема через аналіз скорочення адміністративних витрат, економії часу надання послуг, рівня залучення громадян та оцінювання соціального ефекту від цифровізації управлінських процесів, що в свою чергу дозволило б більш комплексно оцінити результативність запропонованих рішень.

3. Автором обґрунтовано пріоритетні напрями розвитку інформаційно-комунікативної взаємодії органів місцевого самоврядування та територіальної громади (с. 129–148). Водночас не до кінця розкритим залишилися питання диференціації запропонованих комунікативних інструментів залежно від різних цільових груп населення (молоді, людей старшого віку, внутрішньо переміщених осіб, представників бізнесу, громадських організацій тощо), адже більш детальне врахування особливостей комунікації з окремими категоріями стейкхолдерів сприяло б підвищенню практичної ефективності запропонованих рекомендацій.

4. У роботі запропоновано напрями оптимізації техніко-технологічного забезпечення інформаційно-комунікативної системи управління територіальною громадою (с. 163-175). Однак, більш детального дослідження потребують питання нормативного та організаційного супроводу функціонування запропонованих рішень після їх впровадження, зокрема щодо регламентування процедур адміністрування, технічної підтримки, оновлення програмного забезпечення та розподілу відповідальності між структурними підрозділами органів місцевого самоврядування. Детальніше висвітлення зазначених аспектів підвищило б практичну цінність запропонованих рекомендацій.

Водночас висловлені зауваження та пропозиції мають дискусійний і рекомендаційний характер, зумовлені складністю та багатовимірністю проблематики інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку територіальних громад та окреслюють можливі напрями подальших наукових досліджень. Зазначені положення не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи, її наукової новизни та практичної значущості.

Загальний висновок та оцінка дисертації

Дисертаційна робота Івасютина Ігора Михайловича «Інформаційно-комунікативне забезпечення розвитку територіальної громади» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, виконаним на актуальну тему та спрямованим на вирішення важливого науково-прикладного завдання у сфері публічного управління та адміністрування.

Актуальність обраної теми дослідження, належний рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі, їх вірогідність, достовірність та наукова новизна одержаних результатів, а також достатня повнота їх викладу в опублікованих наукових працях свідчать про високий рівень наукової самостійності здобувача, комплексний характер проведеного дослідження та належний рівень підготовки дисертаційної роботи.

Отримані результати характеризуються внутрішньою логічною узгодженістю, прикладною спрямованістю та орієнтацією на вирішення актуальних проблем інформаційно-комунікативного забезпечення розвитку органів місцевого самоврядування.

Дисертаційна робота відповідає вимогам, встановленим Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами), а також Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (зі змінами), а її автор, Івасютин Ігор Михайлович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент
доктора економічних наук,
доцент кафедри державного управління
Українського Католицького університету

Андрій ПЕЛЕХАТИЙ